

درس دهم در انتظار طلوع

۳

و لَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِن بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرثُهَا عِبَادِيَ
الصَّالِحُونَ (انبیاء، ۱۰۵)

همانا نوشتیم در زبور پس از ذکر (تورات) و کتاب‌های آسمانی دیگر
به درستی که زمین را به ارث می‌برند بندگان صالح من

- بندگان صالح، وارثان زمین خواهند بود. (وراثت زمین دارای دو ویژگی عبد و صالح بودن است).
- کتاب آسمانی ذکر (در این‌جا تورات) از نظر زمانی مقدم بر زبور (کتاب آسمانی حضرت داوود) است.
- بر اساس این آیه وراثت بودن بندگان صالح در سه کتاب آسمانی (زبور، تورات و قرآن) آورده شده است.
- عامل تحقق وعده‌ی الهی برای حاکمیت بندگان صالح در جهان، ظهور منجی آسمانی در پایان تاریخ است.
- سخن گفتن از طرح خاصی برای پایان تاریخ و وعده‌ی برقراری حکومت عادلانه برای کل جهان است.

۴

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَ دِينَ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ
وَ لَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ (توبه، ۳۳)

او خدایی است که رسولش را فرستاد که با دین حق مردم را هدایت کند
تا بر همه‌ی دین‌ها چیره گرداند هر چند کافران و مشرکان مخالف باشند.

- غلبه‌ی دین حق بر همه‌ی ادیان باطل (با استقرار دین اشتباه نگیرید).
- مزده و بشارت فراگیر شدن دین اسلام و پیروزی بر همه‌ی ادیان دیگر که اکراه مشرکان را به همراه دارد.
- پیامبر (ص) با هدایت و دین حق فرستاده شد تا دین اسلام بر ادیان باطل چیره گردد.
- عامل تحقق پیروزی و غلبه‌ی دین بر همه‌ی ادیان دیگر، ظهور منجی آسمانی در پایان تاریخ است.
- این آیه اشاره به آینده‌ی سبز دارد.

۱

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنكُمْ وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي
الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَ لَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي
ارْتَضَىٰ لَهُمْ وَ لَيُبَدِّلَنَّهُم مِّن بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ
بِي شَيْئًا (نور، ۵۵)

خداوند وعده داده است به هر کدام از اهل ایمان که عمل صالح انجام
می‌دهند که آنان را جانشین در زمین قرار دهد همان‌طور که قبل از
آنان کسانی را جانشین قرار داد و برای آنان دینشان را مستقر سازد
که برای آن‌ها پسندیده است و تبدیل کند برای آن‌ها دوران خوف را
به امنیت که ما را پرستش کنند در حالی که چیزی را با من شریک
نمی‌سازند.

وعده‌ی الهی به مؤمنان عامل به عمل صالح

- ۱- خلیفه بودن و حاکم شدن در زمین (جانشینی)
  - ۲- استقرار دین آنان در جهان
  - ۳- تبدیل ترس آنان به امنیت و آرامش
- نتیجه‌ی تحقق وعده‌ی خداوند، پرستش و عبودیت خداوند است که از شرک نیز مبرا می‌باشد.
  - خداپرستان معتقدند که آینده‌ی تاریخ با پیروزی حق و شکست باطل رقم خواهد خورد.
  - عامل تحقق این وعده‌های الهی (۳ وعده) ظهور منجی آسمانی در پایان تاریخ است.
  - توحید عبادی و نفی شرک عبادی

۲

وَ تُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضِعُوا فِي الْأَرْضِ وَ نَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً
وَ نَجْعَلَهُم الْوَارِثِينَ (قصص، ۵)

و می‌خواهیم منت نهیم بر کسانی که ناتوان شمرده شده‌اند در زمین و
قرار دهیم ایشان را پیشوایان و قرار دهیم ایشان را وارثان زمین

- منت خداوند به کسانی که در زمین ناتوان شمرده شدند (مستضعفین):
- ۱- آنان را پیشوایان بر زمین (امامان) قرار خواهیم داد.
- ۲- آنان را وارثان (حاکمان) بر زمین قرار خواهیم داد.
- عامل تحقق منت الهی بر مستضعفان، ظهور منجی آسمانی در پایان تاریخ است.

او آخرین ذخیره‌ی الهی است.

با توجه خاص خداوند (قدرت الهی) به حیات خود ادامه می‌دهد. تا این که با اذن الهی خداوند ظهور کند و حکومت جهانی اسلام را تشکیل دهد.

اهل سنت: حضرت مهدی (عج) از نسل پیامبر (ص) و حضرت زهرا است، اما هنوز به دنیا نیامده است. با توجه به سه علت:

۳- زنده بودن امام زمان (عج)

۴- مشخص بودن پدر و مادر آن حضرت (مشخصات)

۵- حضور امام زمان (عج) در جامعه

چهار معلول زیر محقق می‌شود:

اول: فریبکاران و ماجراجویان دروغگو که خود را مهدی موعود معرفی می‌کنند شناخته می‌شوند و مردم هوشیار فریب آنان را نمی‌خورند.

دوم: پیروان امام عصر (عج) امام خود را حاضر و ناظر بر خود می‌یابند و می‌دانند که ایشان از احوال آنان آگاهند.

سوم: می‌توانند با امام حاضر و ناظر خود سخن بگویند و با به‌دست آوردن رضایت ایشان، با امید و نشاط و پویایی تلاش کنند.

چهارم: جامعه به صورت های گوناگونی از هدایت‌های امام و از ولایت معنوی ایشان برخوردار می‌گردد.

۸

انتظار موعود

• اصل انتظار با نگاه مثبت دین به آینده‌ی تاریخ و اعتقاد به حضرت مهدی (عج)

هدف و آرمان‌های خود را می‌شناسد.

یقین دارد که روزی این هدف در جهان محقق می‌شود.

برای رسیدن جامعه به این هدف تلاش می‌کند تا جامعه به آن نزدیک شود.

با توجه به اعتقاد به خدا و معاد ایمان دارد که پاداش خود را خواهد گرفت.

انسان منتظر

• کسی که هدف و آرمان خود را می‌شناسد.

• یقین دارد روزی این هدف محقق می‌شود.

• در راه رسیدن جامعه به این هدف هر چند یک قدم تلاش می‌کند

• می‌داند بر اساس اعتقاد به خدا و معاد به پاداش این تلاش خواهد رسید

۵

آینده‌ی تاریخ

• عقیده به موعود و منجی در اسلام به خصوص تشیع اعتقادی عمیق و استوار است.

• پاسخ به پرسش «در مبارزه جبهه‌ی حق و باطل پیروزی از آن کدام جبهه است؟» با جهان‌بینی انسان‌ها در ارتباط است.

• عدم شناخت حکمت الهی منجر به عدم اعتقاد به آینده‌ی روشن برای تاریخ می‌شود.

• خداپرستان معتقدند چون یکی از نام‌های خداوند حق است و خدا حکیم است، بر اساس وعده الهی، آینده نهایی جهان از آن حق است و باطل، شکست خورده و مغلوب، صحنه را ترک خواهد کرد.

۶

موعود و منجی در ادیان

• طرح خاص پیامبران الهی، برای پایان تاریخ، در حالی که شرایط کاملاً آماده شده است، که ولی الهی ظهور می‌کند و حکومت جهانی و عادلانه‌ای تشکیل می‌دهد که فقط بر اساس دین خدا اداره می‌شود.

• تعلیمات هر پیامبری، جز پیامبر اسلام (ص) (به دلیل امامان پس از ایشان)، پس از وی دستخوش دگرگونی شد.

• یکی از این دگرگونی‌ها، اعتقاد خاصی بود که پیروان هر پیامبری درباره ظهور موعود و منجی پیدا کردند.

• با وجود این اختلافات، همه آنان اتفاق نظر دارند در:

اصل الهی بودن تاریخ و ظهور ولی خدا برای برقراری حکومت جهانی

۷

موعود در اسلام

• مسلمانان بر این باورند که در آخرالزمان منجی بزرگ انسان‌ها حضرت مهدی (عج) از نسل پیامبر اکرم (ص) ظهور خواهد کرد و حکومت واحد و عادلانه‌ی جهانی را تشکیل خواهد داد.

• شیعه: امام عصر (عج) دوازدهمین امام و فرزند امام عسگری است. هم‌نام و هم‌کنیه‌ی پیامبر (ص) است.

یکی از لقب‌های او مهدی است.

جامعه منتظر

- به واقعیت‌های ناهنجار موجود «نه» می‌گوید.
  - به امید فردای درخشان تلاش می‌کند.
  - حکومت‌های غیرالهی و طاغوتی را نمی‌پذیرد.
  - در مقابل این حکومت‌ها می‌ایستد و مقاومت می‌کند.
  - حرکت در جهت جامعه‌ای که انتظارش را می‌کشیم.
- عامل پویایی جامعه شیعه به اعتقاد جامعه‌شناسان:**

◀ گذشته سرخ: اعتقاد به عاشورا - آمادگی برای ایثار و شهادت در راه عدالتخواهی - ایثار و شهادت در راه آرمانگرایی - ایثار و شهادت در راه حقیقت‌جویی

◀ آینده سبز: باور به مهدویت - نپذیرفتن حکومت‌های طاغوتی

◀ تلاش برای گسترش عدالت و انسانیت در جهان

۹

مسئولیت‌های منتظر

تقویت معرفت و ایمان و محبت به امام:

- وظیفه‌ی هر مسلمان، افزایش معرفت به امام زمان (عج) و تقویت محبتی که به دنبال آن می‌آید. (معرفت مقدمه‌ی تقویت محبت است).
- پیامبر (ص):**

هر کس دوست دارد خدا را در حال ایمانی کامل و مسلمانی مورد رضایت او ملاقات کند، ولایت و محبت امام عصر (عج) را بپذیرد.

• عصر غیبت عصر دو دلی‌ها و شک و تردیدهاست و فتنه‌های گوناگون و اندیشه‌های رنگارنگ پیدا می‌شوند که بی‌ایمانی را تبلیغ می‌کنند (مؤمن حقیقی از آن‌ها میراست).

- پیامبر (ص) خطاب به امام علی (ع): بزرگ‌ترین مردمان در ایمان و یقین کسانی هستند که در روزگاران آینده زندگی می‌کنند، پیامبرشان را ندیده‌اند، امام آن‌ها غایب است و .....

پیروی از امام عصر (عج):

- پیروی از امام عصر (عج) پیروی از دستورات آن حضرت مبنی بر مراجعه به عالمان دین و تبعیت از آن‌هاست.

پیامبر (ص):

خوشا به حال کسی که به حضور قائم برسد، در حالی که پیش از قیام او نیز پیرو او باشد.

ایجاد آمادگی در خود و جامعه:

- عصر غیبت، عصر آماده‌باش برای یاری امام است.
  - اگر در طول زندگی با باطل مبارزه نکنیم و با مستکبران مقابله ننماییم، (علت) در روز ظهور به علت عدم آمادگی، مانند قوم موسی به امام زمان (عج) می‌گوئیم: تو و پروردگارت بروید و بجنگید، ما این جا می‌نشینیم. (معلول)
  - این آمادگی در همه‌ی ابعاد باید صورت گیرد.
  - امام صادق (ع): (توصیف یاران امام عصر (عج)): مردمانی مقاوم، سرشار از یقین به خدا، استوارتر از صخره‌ها هستند که اگر به کوه‌ها روی آورند، آن‌ها را متلاشی می‌کنند.
  - امام علی (ع): (ویژگی‌های کسانی که با امام عصر (عج) بیعت می‌کنند و پیمان می‌بندند)
- در امانت خیانت نکنند، پاک‌دامن باشند و ... در راه خدا به شایستگی جهاد نمایند.

- کسانی که قبل از ظهور آن حضرت، تمرین کرده و در جبهه‌ی حق حضور فعال داشته باشند و فقط گریه و دعا سر نمی‌دهند، (علت) در مواجهه با باطل صحنه را ترک نمی‌کنند. (معلول)
- بیش‌تر یاران امام عصر (عج) جوانان هستند و هسته‌ی مرکزی را سبب و سیزده نفر به تعداد یاران پیامبر (ص) در بدر، تشکیل می‌دهند که بنا به فرمایش امام باقر (ع) ۵۰ نفر آنان از زنانند.

دعا برای ظهور امام:

در انتظار ظهور بودن، از برترین اعمال عصر غیبت است زیرا که خرج و گشایش واقعی برای دینداران با ظهور آن حضرت حاصل می‌شود.

امام علی (ع):

- منتظر فرج الهی باشید و از لطف الهی مأیوس نشوید و بدانید که محبوب‌ترین کارهای خداوند، انتظار فرج است.
- لازمه‌ی انتظار موعود و منجی، دعا برای ظهور امام عصر (عج) است.

